

Archaeologies 2.1

SLOVAKIAN Translation of Abstracts Translated by Eduard Krekovic

ČLÁNKY

Znovuobjavenie dedičstva Caddov

Robert Cast, Timothy K. Perttula, Bobby Gonzalez a Bo Nelson;
Etnikum Caddo v Oklahome a archeologickí a environmentálni konzultanti.

Resumé

Cieľom tohto príspevku je poukázať na dôležitosť partnerstva medzi kmeňovou vládou a archeologickou komunitou. Jeden z aspektov tohto partnerstva je skúmanie požiadaviek obsiahnutých v Nariadení o ochrane hrobov domorodých Američanov a ich repatriácia (NAGPRA). U Caddov spolupracujúcich s archeologickou komunitou sa môžu posilniť ich prípadné požiadavky týkajúce sa ľudských pozostatkov a priloženého či iného pohrebného inventára, posvätných predmetov a objektov kultúrneho dedičstva, ktoré sú definované v NAGPRA.

Sny na konci sveta a iné citácie z dejín etnika O'odham

Chip Colewell, Americká akadémia umení a vied

Resumé

Príslušníci etnika O'odham – Tohono O'odhamovia a Akimel O'odhamovia - majú dlhé dejiny v rámci drsných púští veľkého severoamerického juhozápadu. Na základe etnohistorického projektu v spolupráci so staršinami O'odhamov a kultúrnymi poradcami prezentuje táto práca štúdiu spôsobov, ako sa staré miesta predkov stávajú základnou súčasťou dnešnej skúsenosti O'odhamov. Zamerajúc sa na údolie San Pedro, tradičnú oblasť, ktorá už nie je pod kontrolou potomkov O'odhamov, môžeme začať rozmotávanie zložitých vzťahov spájajúcich domorodých Američanov k materiálnej krajine, ktorú vytvorili ich predkovia. V rámci vyhlášky o Domorodom dedičstve a narastajúcej potreby zohľadňovať hodnoty finančníkov z pamiatkových inštitúcií, prikladám takýmto projektom mimoriadnu dôležitosť. Domnievam sa, že bádatelia by mali chápať archeologické lokality a objekty nielen ako niečo, čo vypovedá o minulosti, ale tiež aj pre ich poslanstvo súčasnému svetu.

(Kľúčové slová: O'odham, etnohistória, pamiatky, archeologická krajina, údolie San Pedro)

Rozdelenie obecného: politická ekonómia dedičstva kultúrnej krajiny v južnej Afrike.

Alinah Kelo Segobye, Univerzita Botswana

Resumé

Pamiatkárstvo v južnej Afrike poskytuje niekoľko pohľadov na to, ako protikladne môžu pamiatky a pamiatkári odzrkadľovať systematické zmeny v spôsobe konštruovania identít. Takéto konflikty môžeme čiastočne pripísať spôsobom, akým spoločnosť konštruovala svoju minulosť. Dedičstvo súperiacich nárokov na zdroje, najmä krajinu, je evidentné v súčasných konfliktoch s identifikáciou, hodnotami a využívaním kultúrnej krajiny v súčasnej južnej Afrike. Diskusie o domorodosti a užívaní pamiatkových lokalít v Botswane a južnej Afrike svedčia o tom, že archeológovia a pamiatkárski praktici sa stále musia angažovať v písaní o minulosti, najmä v spôsoboch predkladania minulosti verejnosti. Táto diskusia sa musí vnímať v kontexte s globálnou diskusiou o domorodej a inej archeológii a africkí archeológovia môžu odovzdať svoje skúsenosti o vplyve meniacich sa politických ekonómií na miestach verejného prístupu k minulosti. Podobne, svetová archeológia vedomá si niektorých výziev, ktorým čelia praktici a verejnosť v Afrike, môže poukázať na potrebu ostražitosti pri ochrane pamiatok a občianstva pre budúcnosť v rámci širších integritných aspirácií svetovej archeológie.

Archeológia Mayov a politická a kultúrna identita súčasných Mayov v Guatemale

Avexnim Cojti Ren, Prvá univerzita národov v Kanade

Resumé

Kolonizácia zanechala Mayov v nerovnakom postavení v porovnaní s etnikom Ladino v Guatemale v oblasti hospodárskej, sociálnej, kultúrnej i politickej. Táto skúsenosť nie je odlišná od skúsenosti iných domorodých etník v Latinskej Amerike. Podobne ako iné domorodé etniká, Mayovia majú svoju históriu odporu, ktorá pokračovala, keďže každá generácia vytvára nové stratégie na prekonanie svojho nevýhodného postavenia.

Archeológia sa môže využívať na napísanie histórie poukazujúcej na podstatné úspechy alebo nežiadúce stereotypy mayských spoločenstiev. Archeológovia pracujúci v Guatemale sú vyzývaní, aby boli viac etickí voči potomkom spoločností, ktoré spracovávajú, najmä v oblasti interpretácie a vytvárania teórií o mayskej histórii. Mayovia sú ovplyvňovaní poznaním produkovaným archeológiou a majú prirodzené právo posilňovať svoju identitu pomocou histórie.

FORUM

Svetový archeologický kongres z kritickej a osobnej perspektívy

Pedro Funari, štátna univerzita Campinas, Brazília

Resumé

Príspevok sa zaoberá epistemologickým a politickým kontextom, ktorý viedol k zorganizovaniu Svetového archeologického kongresu (WAC) a následným dejinám disciplíny. WAC priniesol celý rad zásadných politických stanovísk ako napríklad etický kód, regionálne a domorodé reprezentácie a posunul archeológiu na novú, svetovú úroveň. Ako bývalý sekretár WAC sa autor prihovára za prehĺbenie demokratických črt organizácie.

Oslava odlišností

Robin Torrence, Austrálske múzeum, Sydney

Resumé

Veľké kongresy sú integrálnou súčasťou toho, čo definuje WAC. Napriek sporom a rozkolom boli vysoko úspešné, keďže zhromaždili širokú zmes ľudí, ktorí zdieľali široké spektrum vedomostí a názorov. Časy sa však zmenili a ja sa pýtam, či by WAC mal hľadať alternatívne prístupy. Navrhujem, aby WAC vo väčšej miere podporoval lokálne iniciatívy a zameral sa na vysoko diferencované stretnutia, lebo majú lepší dlhodobý potenciál na pritiažnutie širšej skupiny ľudí, podporujú odlišnosti a nabádajú k intenzívnejšej a produktívnejšej spolupráci.

Oslobodenie archeológie, oslobodené archeológie a WAC

Larry Zimmerman, Univerzita Indiana – Purdue univerzita v Indianapolia a múzeum Eiteljorg

Resumé

Viac než čokoľvek iné spochybnil WAC poučky procesuálnej archeológie, že archeológia je objektívna a apolitická, ktoré viedli k nepriateľstvu zo strany domorodých etníc, lebo mali tendenciu k dehumanizácii ich a ich predkov. WAC postavilo do popredia poznanie, že archeológia existuje v politickom kontexte, ktorý sa musí zohľadniť pri každej konštrukcii a využití minulosti. Z WAC sa stala organizácia, ktorá dala hlas tým, ktorých minulosť bola do veľkej miery vykopaná, interpretovaná a „vlastnená“ inými. WAC tiež obhajoval priamu spoluprácu s domorodými a inými podobnými etnikami. V zásade, WAC sa snažil oslobodiť archeológiu od praktiky vedeckého kolonializmu, ktoré dejiny stručne spracúva tento príspevok. Práve ostalo ešte dosť. Archeológovia musia opatrne vypracovať epistemológiu spolupráce a zaoberať sa myšlienkou, čo znamenajú tieto komunity pre naše pochopenie minulosti, ktorá sa vytvára v tomto procese. Ťažším cieľom je, aby archeológovia a skupiny s ktorými pracujú pochopili dôležitosť archeológie pri budovaní komunity a jej kultúrnej identity.